

Orkester dirigerar ledare i näringslivet

Text
ELISABETH BRAW
elisabeth.braw@sydsvenskan.se

WASHINGTON. Det amerikanska näringslivet har upptäckt att musiker inte är så världsfrämmande som de beskylls för. I takt med att företagskandaler upptäckts ökar intresset för ledarskapskurser ledda av dirigenter och orkestrar.

– Allt fler chefer säger att det traditionella ledarskapet inte längre fungerar. Det leder till alla möjliga problem, som brist på etik. Folk är inte oetiska med vilje. Det råkar bara bli så, säger David Horth, konsult på Center for Creative Leadership (CCL) i North Carolina.

Han borde veta. CCL:s verksamhet går ut på att undervisa företag i kreativt ledarskap, och just nu växer efterfrågan på CCL:s seminarier. Folk söker nya sätt att navigera sig igenom det komplexa näringslivet, menar Horth. Robert Dyer, chef för MBA-utbildningen för företagsledare på George Washington University i Washington, håller med:

– För att kunna kommunicera framgångsrikt måste man idag lämna näringslivets enformiga värld.

Att affärsmän kunde lära

sig ledarskap av musiker upptäckte kammarorkestern Orpheus i New York i början av 90-talet närmast av en slump. En Harvard-professor undersökte hur Orpheus-musikerna, som inte har någon dirigent och fattar alla beslut gemensamt, fungerade som organisation.

Hans resultat väckte intresse inom affärsvärlden, och sedan dess har Orpheus undervisat företag i kollektivt ledarskap.

Musikerna uppträder gemensamt och låter affärsmännen sitta med i orkestern medan den övar. (Idag fungerar Orpheus som Morgan Stanleys hus-konsult.) Musikerna må inte förstå sig på siffror, men de egenskaper som krävs av en grupp artister är mycket användbara även i näringslivet.

– Vi lär cheferna effektivt lyssnande. Att vara tyst betyder inte att vara passiv. De lär sig också att finna gemensamma mål och att utveckla förhållandet sinsemellan och med publiken, förklarar violinisten Ronnie Bauch, som också är

orkesters administrativa chef.

Att intresset för Orpheus seminarier tilltagit på sistone beror på de många upptäckterna av fuskande chefer, tror Bauch.

– Myten om den allsmäktige ledaren har avslöjats.

Att leda ett företag med Orpheus-principerna betyder dock inte slopa chefen, påpekar han:

– Det går att ha kvar hierarkin och ändå förbättra kommunikationen och ge de anställda mer att säga till om. Idag är konkurrensen så tuff att man måste ta vara på sina resurser – sina anställda.

Orpheus' orkestermusiker är inte de enda musiker som undervisar chefer i ledarskap. Ben Zander, dirigent för Boston Philharmonic Orchestra, förklarar för alla från det ekonomiska toppmötet i Davos till IBM och British Telecom att chefen är i samma position som dirigenten: han kan inte få till något ljud om hans medhjälpare inte spelar. Andra dirigenter låter chefer sätta sig bland orkestermusikerna.

– När dirigenten säger till alla att spela som om de var bäst uppstår kakafoni. Det åskådliggör vad som händer när alla inom en organisation vill vara bäst, förklarar CCL:s David Horth.

Poeten David Whyte i sin tur lär ut ledarskap med hjälp av dikt, och pianisten Kevin Asbjornson samlar chefer kring pianot.

Att konstnärer har något att tillföra affärsvärlden är inte nytt, påpekar David Horth. Kreativitet är en nyttovara inom näringslivet, men tyvärr betraktar affärsmän sig själva sällan som kreativa.

– Det gäller att få folk att ta med sin personlighet till jobbet, förklarar Horth.

Det låter vackert med musik och poesi, men hur bfa fungerar den konstnärliga handledningen? Överraskande väl. Nyligen skickades Orpheus till Asien för att införa en ny ledningsstil i Morgan Stanleys branscher där.

– Musik öppnar hjärtan, säger Ronnie Bauch.

I New York har finansvalpar rentav en egen symfoniorkester, Park Avenue Chamber Symphony, där de både lär sig samarbete, får utlopp för sin kreativitet - och möjlighet att knyta nya affärskontakter.

***